

Spis treści

Wstęp	9
-------------	---

CZĘŚĆ I

PERSPEKTYWY EDUKACJI OBYWATELSKIEJ: TEORIA I PRAKTYKA

ROZDZIAŁ PIERWSZY

Edukacja obywatelska i ideologie w społeczeństwach zachodnich	29
Propozycje konserwatystów a edukacja obywatelska	32
Liberalna wizja obywatela i obywatelstwa	37
Nowa lewica wobec edukacji obywatelskiej	42
Edukacja obywatelska jako ideologia	48

ROZDZIAŁ DRUGI

Rekonstrukcje tożsamości i obywatelstwa w kontekście edukacji obywatelskiej	53
Współczesne dylematy wokół tożsamości	53
Tożsamości a edukacja obywatelska	56
Od tożsamości narodowej do tożsamości globalnej	62
Od obywatela starożytnej <i>polis</i> do obywatela świata	69
Alternatywne dychotomie: między obywatelstwem intymnym a globalnym	75

ROZDZIAŁ TRZECI

Naród, państwo i nacjonalizm – między teorią a praktyką	84
Modernistyczne koncepcje narodu i państwa	84
Idea kryzysu państwa narodowego a fragmentaryzacja rzeczywistości społecznej	93
Nacjonalizm jako ideologia – próba (re)interpretacji zjawiska	99

ROZDZIAŁ CZWARTY

Edukacja obywatelska wobec procesów globalizacji oraz różnorodności kulturowej .	110
Globalizacja a przemiany społeczne	110
Edukacja obywatelska: od asymilacjonizmu do edukacji wielokulturowej i międzykulturowej	117

ROZDZIAŁ PIĄTY

Obywatelstwo i edukacja obywatelska w kulturze konsumpcji, strachu i nowoczesnych technologii	126
Kultura konsumpcji a kształtowanie cnót obywatelskich	127
Edukacja obywatelska wobec kultury strachu	134
„Nowe media”, globalny przepływ informacji a edukacja obywatelska	141

CZĘŚĆ II

GŁÓWNE TENDENCJE ROZWOJOWE EDUKACJI OBYWATELSKIEJ WE WSPÓŁCZESNEJ ANGLII

ROZDZIAŁ PIERWSZY

Kształtowanie tożsamości brytyjskiej (<i>Britishness</i>) i dyskursu obywatelstwa w społeczeństwie angielskim	155
Między angielskością a brytyjskością – kształtowanie tożsamości narodowej w perspektywie polityki kolonialnej i postkolonialnej	156
Społeczne kontrowersje wokół współczesnej koncepcji <i>Britishness</i>	166
Monarchia brytyjska jako element tożsamości narodowej Anglików	177
Nowa wizja obywatelstwa – od polityki aktywnego obywatela Margaret Thatcher do polityki wielkiego społeczeństwa Davida Camerona	182
Angielska wersja wielokulturowości w obliczu fundamentalizmu	191

ROZDZIAŁ DRUGI

Edukacja obywatelska w świetle dokumentów rządowych	201
Przemiany angielskiego systemu szkolnictwa	203
Rozwój edukacji obywatelskiej w Anglii do 2002 roku	211
Reformy edukacji obywatelskiej (2002–2007): raport Cricka i polityka laburzystów	217
Przemiany edukacji obywatelskiej (2007–2014): raport Ajebo – <i>Tożsamość i różnorodność: żyjąc razem w Zjednoczonym Królestwie</i>	223
Edukacja obywatelska a <i>National Curriculum</i> : od raportu Cricka do polityki rządu Davida Camerona	226
Podsumowanie	233

ROZDZIAŁ TRZECI

Edukacja obywatelska w szkołach w Anglii – wybrane egzemplifikacje	235
Kształtowanie poczucia brytyjskości oraz jedności społecznej w podręcznikach szkolnych	241
Unia Europejska, wielokulturowość, kwestie imigracji w podręcznikach szkolnych	247
Promowanie aktywnego obywatelstwa w podręcznikach szkolnych	256
Nauczyciele wobec edukacji obywatelskiej w Anglii	262
Studium przypadku: szkolne lekcje historii a edukacja obywatelska w Anglii	269
Podsumowanie	285

ROZDZIAŁ CZWARTY

Edukacja obywatelska a religijna w Anglii	290
Problem religii i (de)sekularyzacja społeczeństwa	292
Edukacja religijna w angielskich szkołach	297
Podsumowanie	306

ROZDZIAŁ PIĄTY

Popkulturowe konteksty edukacji obywatelskiej w Anglii	309
Kultura popularna wobec edukacji obywatelskiej	311
Kultura popularna a kształtowanie tożsamości narodowej	318
<i>Cool Britannia</i> i polityka tożsamości wobec kształtowania angielskości i brytyjskości	323
Popkulturowe symbole narodowe Anglii a edukacja obywatelska	328
Podsumowanie	354

Zakończenie	358
--------------------------	-----

Bibliografia	362
---------------------------	-----

Citizenship education in contemporary England. A socio-pedagogical study (Summary)	391
---	-----